

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **L. H. i innych**

oskarżonych z art. 193 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu 28 października 2024 r.

wniosku Sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka

o wyłączenie Sędziów Sądu Najwyższego: Piotra Prusinowskiego, Dariusza

Świeckiego, Romualdy Spyt i Romana Trzaskowskiego

od rozpoznania sprawy V KB 11/24,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił

nie uwzględnić wniosku o wyłączenie Sędziów Sądu Najwyższego: Piotra Prusinowskiego, Dariusza Świeckiego, Romualdy Spyt i Romana Trzaskowskiego od udziału w sprawie V KB 11/24.

W dniu 27 września 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek Sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka o wyłączenie Sędziów Sądu Najwyższego: Piotra Prusinowskiego, Dariusza Świeckiego, Romualdy Spyt i Romana Trzaskowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt V KB 11/24.

W piśmie tym Sędzia Sądu Najwyższego Marek Motuk wskazał na fakt, że wymienieni Sędziowie podpisali się pod oświadczeniem z października 2022 r.

(w załączeniu), w którym wyrazili jednoznaczny i generalny pogląd, iż wszyscy sędziowie Sądu Najwyższego powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie i trybie przewidzianym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz.3) pozbawieni są przymiotu niezależności i niezawisłości i z tego względu ich udział w składzie orzekającym w każdym wypadku skutkuje nienależytym składem sądu i nieważnością postępowania. Z tego też względu wyrazili stanowisko, iż nie będą orzekać w składach z udziałem sędziów Sądu Najwyższego powołanych w wadliwej procedurze. Powołali się przy tym na uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego - Izba Cywilna, Karna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 stycznia 2020 r., BSA I - 4110 - 1/20 (OSNKW2000 nr 2, i OSNC 2020 nr 4, poz. 34) mającą w ich ocenie moc wiążącej zasady prawnej.

W ocenie autora wniosku „(...) wymienieni sędziowie wyrażając przytoczony wyżej pogląd jednoznacznie wykazali, iż nie posiadają przymiotu bezstronności niezbędnego do obiektywnego rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 2/24 - jak też jakiegokolwiek sprawy dotyczącej sędziego Sądu Najwyższego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie i trybie przewidzianym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw -, albowiem każdego sędziego powołanego w tej procedurze *a priori* uważają za pozbawionego cech niezawisłości i bezstronności, niezależnie od okoliczności towarzyszącym jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu oraz realiów konkretnej sprawy.”

Zdaniem Sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka, Sędziowie Sądu Najwyższego wskazani we wniosku, prezentując z góry określoną, niekorzystną dla niego oraz sprzeczną z przepisami prawa koncepcję wykazali, iż są niezdolni do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy jego dotyczącej, co czyni niniejszy wniosek o ich wyłączenie oczywiście zasadnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 41 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 października 2021 r., sygn. akt II KO 30/21 podniósł, że wyłączenie sędziego zgodnie z art. 41 §

1 k.p.k. powinno nastąpić nie tylko w sytuacji, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie, ale również wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i uznania, że skład orzekający z udziałem sędziego nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą. Nie można jednak uznać, że taka sytuacja zaistniała w rozpoznawanej sprawie.

Niewątpliwie okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego, w następstwie brania udziału w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. prowadziłyby, gdyby sędzia ten zasiadał w składzie rozstrzygającym sprawę, do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), w konsekwencji do uznania, że sąd z jego udziałem będzie sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Stanowisko to wyrażane przez wymienionych we wniosku Sędziów Sądu Najwyższego, jednoznacznie wynika z analizy dotychczasowego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (por. orzeczenia ETPC w sprawach: Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga 43447/19, Dolińska - Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, skarga 49868/19 oraz Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga 1469/20) i Sądu Najwyższego (por. uchwała połączonych trzech Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. BSA I-4110-1/2020, OSNK 2020, z. 2, poz. 7; uchwała Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22; postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 września 2021 r., I KZ 29/21; 13 października 2021 r., II KO 30/21; 28 września 2022 r., IV KK 333/22; 27 lutego 2023 r., II KB 10/22).

W zaistniałej sytuacji przytoczone przez autora wniosku argumenty nie mogły skutkować wyłączeniem wskazanych w nim Sędziów. Nie ulega wszakże wątpliwości, że nie zachodziło wysokie prawdopodobieństwo, iż w odbiorze zewnętrznym będą oni uznani za sędziów niedających gwarancji bezstronnego rozpoznania sprawy, a wbrew twierdzeniom Sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka opinie prezentowane przez tych Sędziów są zgodne z obowiązującymi

przepisami oraz poglądami wyrażanymi w orzecznictwie, stojącymi na straży prawa rozpoznawania sprawy przez właściwy i bezstronny sąd.

Zupełnie na marginesie, nie można nie dostrzec, że w żadnym fragmencie załączonego do wniosku oświadczenia, którego sygnatariuszami są sędziowie objęci wnioskiem, nie wyrażono poglądu (ani jednoznacznego, ani generalnego), „ iż wszyscy sędziowie Sądu Najwyższego powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie i w trybie przewidzianym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. (...) pozbawieni są przymiotu niezależności i niezawisłości.”

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]